

Greinargerð með þriggja ára áætlun

Vopnafjarðarhepps

2011-2013.

Efni: Helstu forsendur rammaáætlunar fyrir árin 2011-2013

Spáð er að fólksfjöldi standi í stað og umsvif á árinu 2011 verði sambærileg og á árinu 2010. Árin 2012 og 2013 er gert ráð fyrir að umsvif aukist um 1,5 % á ári vegna aukinna umsvifa í útgerð, fiskvinnslu og öðrum verkefnum sem unnið er að. Í því sambandi má nefna þjónustu við Drekasvæðið, frekari vinnslu sjávarfangs, ferðaþjónustu ofl.

Tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga eru áætlaðar óbreyttar á áætlunartímabilinu.

Áfram verður unnið að hagræðingu og aðhaldi á almennum rekstrargjöldum og launum á tímabilinu. Ráðgert er að rekstrargjöld verði eins á árinu 2011 eins og 2010 en aukist um 0,5 % árin 2012 og 2013, vegna aukinna umsvifa eins og að framan er getið. Útgjöld munu því hækka minna en nemur aukningu umsvifa í sveitarfélaginu. Aukin rekstrarhagkvæmni næst þannig í rekstri sveitarfélagsins í heild.

Rekstrartekjur hinna mismunandi deilda eru áætlaðar breytast með sama hætti og rekstrargjöld eða um 0,5 % á ári 2012 og 2013 en verða á árinu 2011 eins og árið 2010.

Áætlunin er á verðlagi ársins 2010.

Ekki er áætlað sérstaklega fyrir kjarasamningsbundnum launahækkunum því gert er ráð fyrir að þær leiði til hækkunar útsvars sem mæti þeim launahækkunum að fullu. Miðað er við að laun ársins 2011 verði nánast eins og á árinu 2010 en aukist síðan um 0,5 % eins og önnur rekstrargjöld almennt á árunum 2012 og 2013.

Afskriftir eru hækkaðar til samræmis við hækkun afskriftarstofns.

Miklir óvissutímar eru framundan í peninga- og atvinnumálum eins og raunar hefur verið raunin á frá því seinni hluta árs 2008. Erfitt er því að spá með mikilli vissu um það hvað framundan er. Í áætlun þessari er stigið varlega til jarðar. Ekki er gert ráð fyrir því að ráðist verði í stórfenglegar fjárfestingar á áætlunartímabilinu. Ákvörðun þessi er tekin af tvennum ástæðum, má þar fyrst nefna að framkvæmdir sveitarfélagsins hafa verið mjög miklar á umliðnum árum miðað við heildarfjárhag þess. Lokið hefur verið við stóra áfanga í skóla- og leikskólamállum og einnig hefur verið lokið við stóra áfanga í uppbyggingu hafnarinnar. Auk þessa hefur verið unnið að margvíslegum öðrum verkefnum er lúta að því að bæta þjónustu við íbúa sveitarfélagsins og styðja undir aukið öryggi í atvinnumálum til framtíðar. Í öðru lagi

býður sú snarpa kreppa sem við erum að upplifa þessa dagana ekki upp á væntingar um möguleika sveitarfélaga almennt til þess að afla fjár til framkvæmda. Hér er því valin sú leið að lágmarka fjárfestingar og einbeita sér frekar að því að greiða niður lán með veltufé frá rekstri og einnig með sölu eigna. Ennfremur mun sveitarfélagið gera sit ýtrasta við að efla atvinnustarfsemi í sveitarfélaginu í samvinnu við einstaklinga og fyrirtæki sem vinna að uppbyggingu atvinnulífs.

HB Grandi hefur unnið að verulegri uppbyggingu í fiskiðjuveri sínu á staðnum. Lokið verður við nýja fiskimjölsverksmiðju, mjölgeymslur og rafskautahús á árinu 2010. Ennfremur er unnið að lagfæringum á vinnsluferlum þ.a. unnt verði að vinna makríl til manneldis, til viðbótar við þá vinnslugetu sem þegar er til staðar á staðnum. Á árinu 2009 veiddist verulegt magn þessa fiskjar og er vonast til að svo verði einnig næstu árin. Eftir miklu er að slægjast í þessu sambandi, þar sem makrillinn er ákaflega verðmikill fiskur. Hvernig gengur í þessum geira er að sjálfsögðu háð því hvernig veiðist á hverjum tíma. Helstu fiskistofnar sem koma inn til vinnslu á Vopnafirði eru síld bæði íslenski stofninn og sá norskíslenski, loðna, kolmunnir og gulldepla. Hagvöxtur á Vopnafirði ræðst því af því hvernig veiðist úr þessum stofnum.

Ennfremur eru framkvæmdir í gangi við lagningu nýs vegar frá Þjóðvegi eitt og niður til Vopnafjarðar. Ráðgert er að þessar framkvæmdir vari fram á árið 2013. Gangi þessi áform eftir má því segja að verklegar framkvæmdir verði talsvert miklar í sveitarfélaginu þrátt fyrir að framkvæmdir sem kostaðar eru af sveitarfélaginu verði lágmarkaðar. Í raun má því segja að það sé einmitt lag við þessar aðstæður til þess að draga úr framkvæmdum sveitarfélagsins og einbeita sér að því að lækka skuldir, eins og frekast er kostur. Eigi vel að takast til í þeim efnum er brýnt að stjórnvöldum takist að koma efnahagslífi þjóðarinnar í betra horf en verið hefur á umliðnum misserum. Ástandi í peningamálum þjóðarinnar má líkja við fársjúkan einstakling með háan hita og óráði. Vari slíkt ástand til lengdar getur það því miður leitt til þess mörg hin efnilegustu fyrirtæki landsmanna munu riða til falls.

Með því að draga úr fjárfestingum eins og að framan er lýst er ráðgert að unnt verði að lækka skuldir talsvert á tímabilinu. Ennfremur er þess vænst að atvinnutækifæri muni aukast á tímabilinu og verða fjölbreytilegri. Slík þróun er þó ávallt háð því að auðlindirnar gefi og að unnt verði að nýta þær með eðlilegum hætti bæði til lands og sjávar.

Í áætluninni sem hér liggur fyrir er ráðgert að verja 30 m. kr. nettó á ári hverju til fjárfestinga. Á sama tíma er ráðgert að selja eignir að markaðsvirði 30 m.kr. á ári. Framkvæmdir verða því ekki unnar á árunum 2011-2013 nema því aðeins að seldar verði eignir að sömu upphæð á móti. Eignir þær sem hér um ræðir eru fyrst og fremst hlutabréf sem Vopnafjarðarheppur á í HB Grandi og einnig er rétt að geta þess að í eigu sveitarfélagsins eru tvö lögbyli Þorbrandsstaðir I og II, sem eiga veiðihlunnindi í Hofsa. Þá má geta þess að sveitarfélagið á einnig hótél og íbúðir sem unnt er að selja. Í áætluninni er gert ráð fyrir að allt hreint veltufé frá rekstri gangi til niðurgreiðslu lána. Hreint veltufé frá rekstri er áætlað liðlega 100 m.kr. að meðaltali hvert ár áætlunarinnar þ.e. 2011-2013 eins og sjá má í sjóðstreymi. Ekki er áætlað að taka nein ný lán. Af þessu sést að á áætlunartímabilinu er ráðgert að greiða niður heildarlán um liðlega 300 m. kr. Reiknaðar afborganir lána miðað við lánamassa sveitarfélagsins er um 80 m. kr. að meðaltali á hverju ári tímabilsins. Hér er því gerð tillaga um að greiða niður lán hraðar en greiðsluáætlun lánamassa sveitarfélagsins gerir ráð fyrir. Gangi þessi áætlun eftir munu heildarskuldir sveitarfélagsins lækka verulega á tímabili áætlunarinnar og þar með

fjármagnskostnaður. Lætur nærri að niðurgreiðslur lána séu um 20 m.kr. á ári umfram það sem reiknaðar afborganir eru miðað við heildarlán sveitarfélagsins eins og þau eru. Mögulegt er að ganga enn hraðar fram í sölu eigna og nýta söluandvirðið til niðurgreiðslu skulda til viðbótar því sem hér er lagt til. Með þessum hætti eru skuldir sveitarfélagsins lækkaðar í heild sinni um liðlega 300 m. kr., eins og fram hefur komið. Þetta mun leiða til þess að sveitarfélagið verður í framtíðinni mun betur í stakk búið til að sinna skyldum sínum við íbúana. Að sjálfsögðu er það alltaf álitamál hversu hratt á að ganga fram í því að selja eignir og greiða niður skuldir. Um slíkt verða að sjálfsögðu teknar vel ígrundaðar ákvarðanir við gerð fjárhagsáætlunar hvers árs. Meginmarkmið eru þó sett fram í þessari áætlun um að selja eignir sem tengjast ekki beint skyldurekstri sveitarfélaga og lækka þannig verulega skuldir og rekstrakostnað til framtíðar.

Til þess að ná fram settum markmiðum er gert ráð fyrir að ná fram hagræðingu í rekstri sveitarfélagsins almennt og losna frá rekstrareiningum sem sveitarfélagið hefur af ýmsum ástæðum þurft að taka að sér, en er ekki skyldugt að standa undir. Slíkar aðgerðir létta á greiðslustöðu hvers árs og minnka þörfina fyrir nýjar lántökur. Jafnframt verður leitað allra leiða til þess að hagræða eins og kostur er í rekstri sveitarfélagsins án þess þó að það komi niður á þjónustu þess. Rétt þykir þó að geta þess að ávallt er gerð stífari krafa á sveitarfélögin um aukna þjónustu og jafnvel að ákveðin þjónusta verði boðin neytendum án endurgjalds. Eftirlitsiðnaðurinn er jafnframt með auknar kröfur um frágang og eftirlit. Allt þetta leiðir að sjálfsögðu til aukinna útgjalda eða lækkunar á þjónustutekjum, enda þótt góður árangur náist í rekstri almennt.

Áætlun sú sem hér liggur fyrir er unnin við mikið óöryggi í efnahagsmálum þjóðarinnar. Erfitt er því að sjá með hvaða hætti framtíðin mun þróast hvað varðar rekstrarumhverfi fyrirtækja og afkomu einstaklinga og fyrirtækja. Hér er gert ráð fyrir því að öllum rekstrareiningum sveitarfélagsins verði haldið í góðu horfi. Grunnrekstur sveitarfélagsins verði tryggður þrátt fyrir það að gríðarlega erfiðir tímar hafa verið frá efnahagshruni þjóðarinnar og ekki er gott við slíkar aðstæður að sjá hvað framtíðin ber í skauti sér. Þetta verður gert með því að gæta aðhalds í rekstri, lágmarka fjárfestingar, selja eignir, sem ekki er nauðsynlegt að eiga, byggja upp atvinnutækifæri og greiða niður skuldir sveitarfélagsins hraðar en nauðsynlegt er miðað við útreiknaðar greiðslur af heildarlánnum sveitarfélagsins. Allar þessar aðgerðir samvegið munu leiða til þess að styrkur sveitarfélagsins mun aukast til þess að sinna skyldum sínum í framtíðinni.

Hér hefur verið hlaupið á helstu forsendum er liggja að baki þeirri þriggja ára áætlun sem lögð er fram til síðari umræðu hér í dag.

Vopnafirði 25. janúar 2010.

Þorsteinn Steinsson
sveitarstjóri